

Årsredovisning 2020

GöteborgsOperan AB

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning och viktigaste händelser.....	4
1.1	Sammanfattning	4
1.2	Viktigaste händelserna	5
2	Regiongemensamt arbete	6
2.1	Verksamhetens miljöarbete	6
2.2	Folkhälsa och social hållbarhet	10
2.3	Mänskliga rättigheter och jämlik vård	10
2.4	Verksamhetens säkerhets- och beredskapsarbete.....	10
2.5	Lärdomar/förbättringsområden efter genomförd intern kontroll 2020.....	11
3	Tillkommande rapportering	12
3.1	Sammanfattning av effekter av corona covid-19	12
3.1.1	Verksamhet	12
3.1.2	Personal.....	12
3.1.3	Ekonomi.....	14
4	Mål och fokusområden.....	15
4.1	Hållbar, innovativ och kreativ region.....	15
4.1.1	Fler i arbete genom bättre matchning.....	15
4.1.1.1	Inom ramen för regional kompetensförsörjning utveckla ett strukturerat, samordnat stöd för behovsanpassad utbildning.....	15
4.1.2	Ökade infrastruktursatsningar för bättre transportnät för gods- och persontrafik.....	15
4.1.2.1	Ta fram en generalplan för gods och persontrafik på järnväg med syfte att öka förståelsen för behoven	15
4.1.3	Det hållbara resandet ska öka och bidra till möjligheterna att bo, verka och vistas i hela regionen	15
4.1.3.1	Utveckla målbild för det storregionala bussnätet	15
4.1.4	Hela regionen ska växa. Jobb, kommunikationer samt delaktighet och attraktivitet i både stad och land ska öka.....	15
4.1.4.1	Via en ny regional utvecklingsstrategi finna breda politiska lösningar för att hela regionen ska utvecklas.....	15
4.1.5	Deltagandet i kulturlivet ska öka.....	16
4.1.5.1	Öka antalet insatser inom kulturen som främjar deltagande i hela regionen och bidrar till landsbygdsutveckling	16
4.1.6	Västra Götalandsregionen ska verka för att stärka innovationskraften för en hållbar industri	19

4.1.6.1	Göra Västra Götaland till världsledande inom hållbar industri för att bland annat möta klimatutmaningen och minska koldioxidutsläppen	19
4.1.7	Klimatutsläppen från fossil energi i Västra Götaland ska minska	21
4.1.7.1	Öka takten i "Klimat 2030 Västra Götaland ställer om"	21
4.1.8	Skapa attraktiva arbetsplatser och förbättra möjligheterna till karriär- och kompetensutveckling.....	22
4.1.8.1	Låta lönesättningen präglas av större flexibilitet, där hänsyn tas till marknadssituationen och kompetensbehov samtidigt som budget ska hållas.....	23
5	Medarbetare.....	24
5.1	Chefsförutsättningar.....	24
5.2	Hälsa och arbetsmiljö.....	24
5.3	Personalvolym, personalstruktur och personalkostnadsanalys.....	25
5.4	Arbetsmarknadsinsatser	25
6	Ekonomiska förutsättningar.....	26
6.1	Ekonomiskt resultat.....	26
6.1.1	Resultaträkning för utförare regional utveckling	26
6.1.2	Intäktsutveckling.....	26
6.1.3	Kostnadsutveckling.....	27
6.2	Eget kapital.....	28
6.3	Investeringar.....	28
7	Bokslutsdokument och noter	29
8	Övrig rapportering	30
8.1	Särskild återrapportering enligt beslut av regionfullmäktige	30
8.2	Fördjupad rapport till egen nämnd/styrelse.....	30

1 Sammanfattning och viktigaste händelser

1.1 Sammanfattning

Verksamhet

Verksamheten har under året varit starkt begränsad på grund av coronapandemin.

Den 12 mars ställdes all publik verksamhet in. Ett beslut som fattades i nära dialog med ägaren.

Stängningen 12 mars var först begränsad till två veckor men förlängdes senare vid ett flertal tillfällen. Förhoppningen var att komma igång med publik verksamhet senare under året, men det var inte möjligt och i nuläget är stängningen förlängd tom 31 mars 2021.

Planerade föreställningar och turnéer flyttades fram, sköts på framtiden eller ställdes in.

För att ändå erbjuda publiken kulturupplevelser gjordes flera satsningar på digitala evenemang under året samt startade upp utveckling av en digital studio vilket fortsätter 2021.

Målsättningen har under året varit att vara redo att starta upp verksamheten för publik när restriktionerna så tillåter. Det har också varit viktigt att så långt det gått, med hänsyn till rådande restriktioner, möjliggöra för våra konstnärliga grupper att kunna öva och repetera för att behålla hög konstnärlig kvalitet, trots avsaknad av publika föreställningar.

Digitala utvecklingsprojekt har fortgått under året och under april 2020 lanserade vi vår digitala arbetsplats "Molnet" på GöteborgsOperan, en ytterligare utveckling av vår digitala plattform Sharepoint och olika arbetsverktyg som teams för digitala möten. Det gjorde att vi var väl rustade och förberedda på att ställa om till en digital arbetsmiljö tidigt under våren. Projekten med ny Opera.se samt nytt biljettsystem har också fortlöpt under hela året. Lanseras i början av 2021.

Personal

I samband med utbrottet av covid-19 i mitten av mars 2020 beslutade GöteborgsOperan att omedelbart avsluta samtliga uppdrag som var av visstidskaraktär; "timanställda". Detta för att minimera kostnader för icke nödvändig personal och där våra kollektivavtal tillåter avslut.

GöteborgsOperan har inte gjort några permitteringar då vi inte har kunnat ta del av regeringens bidrag för att hantera detta. Vi har ställt om viss personal till att utföra andra arbetsuppgifter.

De medarbetare som hade möjlighet att arbeta hemifrån uppmanades till det. Datorer samt övrig utrustning har tillhandahållits.

I början av november arbetsbefriade vi en större del av personalen, detta under ett par veckor. Därefter minimerade vi verksamheten och närvaron i huset för resten av året. Endast personal som absolut behövde vara inne fick tillträde.

Personalvolymen är per mätdatum 31 december lägre än föregående år. Detta pga covid-19 och dess påverkan med inställda föreställningar med mera. Behovet av t ex timavlönade har minskat kraftigt, samt att vissa rekryteringar har avvaktats med tills verksamheten kommer igång igen.

Den totala sjukfrånvaron är 3,70 % av den totala förväntade arbetstiden. En något

högre nivå än föregående år (3,36%).

2020 har utökad samverkan införts. Detta på grund av stora förändringar av planeringen, oftast med kort varsel. Organisationen med både medarbetare, fackliga och chefer har visat på stor förändringskapacitet, gott samarbete och en vilja till verksamhetens och medarbetarnas bästa.

Sjukfrånvaron har följts upp dagligen. Regelbunden information har gått ut om smittspridning respektive smittspårning samt förhållningsregler för arbetsplatsen och medarbetarna. Riskbedömningar har gjorts noggrant inför varje produktion/repetitioner samt arbetssituationer per avdelning. I december fick vi en smittspridning i en av våra grupper detta trots att alla regler följts. Vi agerade snabbt för att minimera ytterligare spridning. I övrigt har vi haft isolerade fall av konstaterad covid-19 på enstaka avdelningar.

Ekonomi

Förlusten för 2020 blev 61 mkr men Regionstyrelsen fattade ett nytt beslut den 19 januari 2021 som innebar att GöteborgsOperan fick full förlusttäckning för 2020 i form av ett extra driftsbidrag från moderförvaltningen med motsvarande belopp. Så därmed ett nollresultat.

GöteborgsOperan insåg redan i mars att intäktsbortfallet skulle komma att bli stort med anledning av covid-19. För GöteborgsOperan ställdes all publik verksamhet in redan den 12 mars och biljettintäkter samt en stor del av övriga egenintäkter uteblev resterande del av året. Därför beslutade Regionfullmäktige under våren att uppdra till regionstyrelsen att inom ramen av 700 mkr bevilja kapitaltäckningsgaranti för regionägda bolag gällande till och med 2022-12-31. Baserat på detta beslut erhöles under året ett aktieägartillskott om 2,4 mkr. Detta aktieägartillskott innebar att skyldigheten att upprätta kontrollbalansräkning kunde undvikas.

1.2 Viktigaste händelserna

Året har präglats av den pågående pandemin och sedan all publik verksamheten ställdes in den 12 mars har verksamheten förberett sig på att kunna öppna upp igen.

I takt med att stängningen har flyttats framåt har ständiga omplaneringar av verksamheten varit nödvändiga och produktioner har omplanerats, flyttats fram eller ställts in.

Summering av händelser:

- Drygt två månader med ordinarie verksamhet.
- 12 mars ställdes all publik verksamhet in.
- Internt fortsatte arbetet i väntan på ytterligare besked.
- Omfattande satsning på digitala kanaler – HemmaOperan/GOfilm, med mera.
- Beslut om att Skövdescenen flyttar till Skövde kulturhus.
- Ny konstnärlig chef för Opera/drama.
- Operan i Molnet – ny digital arbetsplats i bruk.

2 Regiongemensamt arbete

2.1 Verksamhetens miljöarbete

Detaljerade miljömål för GöteborgsOperan (GO) 2020, som i sin tur baseras på arbetet och slutsatser av våra övergripande miljömål 2017-2021, i enlighet med VGR:s Miljöplan 2017-2020, beslutades av ledningen i början av året. Kort därefter kom Covid-19 vilket medförde helt eller delvis nedstängd verksamhet under året. Miljöarbetet överlag har därför fått ändrade förutsättningar eller pausats helt. Således är resultaten för 2020 inte jämförbara med andra år. Bakom varje siffra nedan finns 2019 års resultat i parentes, som jämförelse.

Transporter

Detaljerade miljömål 2020:

- fortsätta analys resvanor (flyg) med slutsats och eventuell ny riktning för att minska klimatpåverkan
- fortsätta arbetet med Danskompaniets "Zero Footprint"

Flygresor är en av GöteborgsOperans enskilt största orsaker till klimatpåverkande utsläpp, av det vi kan mäta. Slutsatsen, efter genomlysningen av våra flygresor under 2019, är att drygt 80 % av GO:s alla flygresor direkt är kopplade till vårt uppdrag, alltså att genomföra turnéer och att samarbeta med internationella team och artister. I övrigt följer vi vår resepolicy om att inte genomföra flygresor på sträckor under 50 mil, såvida inget annat alternativ finns. Därför initierades ett arbete där vi fortsätter att djupare analysera våra flygresor, för att se om vi eventuellt kan ändra våra beteenden och därmed minska klimatpåverkan.

Status analys resvanor 2020:

Ett arbete med projektadministrationen kring styrning av resor för minskad klimatavtryck startades men fick pausas under året då arbetsbelastningen på projektavdelningen blev stor pga Covid-19.

Status Danskompaniets "Zero Footprint" 2020:

Ett liknade projekt pågår inom Danskompaniet, där dansarnas egna önskan är att hela deras verksamhet på sikt ska nå "Zero Footprint". Därför initierades även där ett arbete med att se vilka eventuella ändringar man kan göra för att minska klimatpåverkan.

En kartläggningen gjordes klar under våren och underlag för beslut har tagits fram till danskompaniets ledning, därefter fick arbetat pausas pga Covid-19.

Resultat transporter 2020:

Flygresor; 31 ton CO₂e (172)

Vanligtvis varierar klimatpåverkan från flygresor år för år, beroende på vilka turnéer och uppsättningar som genomförs. Under 2020 gjordes inga turnéer och färre övriga flygresor till följd av pandemins restriktioner, vilket innebar att flygresornas klimatpåverkan minskade med nästan 82 procent jämfört med 2019.

Tåg; 0,00038 ton CO₂ (0,00090)

Även tågresor minskade till följd av pandemins restriktioner och neddragen verksamhet.

Egna vägtransporter; 14,5 ton CO₂e (21)

Totalt har vi kört ca 600 mil längre 2020, jmf 2019, men ökning har skett i

gasbilar och minskning med lastbilar, som drivs på mer klimatpåverkande diesel. En av de tunga lastbilarna har kört helt och hållet på HVI 100, jmf 2019 då den kördes på ca 25 % konventionell diesel, vilket också sänker klimatpåverkan. Tjänsteresor i privat bil visar fortsatt minskning jmf tidigare år.

Inhyrd turnètransport; 0 ton CO₂e (3,7)

Inga turnéer och därmed inga inhyrda transporter.

Energi

Detaljerade miljömål 2020:

- *Behålla tidigare målvärde; nå max förbrukning av energi 170 kWh/m² i*

Operahuset.

- *Utvärdera om prognosstyrning slutligen ger energiminskning*

Vår energiförbrukning i Operahuset ökade något under första delen av året då riktlinjer från FHM, för att minska smittspridning, var att köra ventilation ett par timmar innan och efter verksamheten. Men då det aldrig blev aktuellt att öppna för publik verksamhet under resten av året så minskade åter igen ventilationen och även den verksamhetsrelaterade elförbrukningen. Den totala energiförbrukningen minskade därför en hel del jämfört med föregående år, vilket förklaras mestadels av neddragen verksamhet men också tack vare byte till energieffektivare ljuskällor. Även fjärrvärme och fjärrkyla minskade något, främst tack vare att prognosstyrningen av värme och ventilation har börjat ge resultat.

Den totala energiförbrukningen och klimatpåverkan från alla lokaler minskar. I operahuset sker minskning på grund av neddragen verksamhet. I Skövde ligger det på likvärdig nivå som tidigare år medan magasinet minskar främst tack vare minskad förbrukning av konventionell fjärrvärme. Elförbrukningen på magasinet har ökat lite men tack vare grön el så ger det inte så stor klimatpåverkan.

Resultat energi 2020:

Energiförbrukning operahuset i Göteborg (kWh/m²); 152 kWh/m² (172)

Total energiförbrukning operahuset i Göteborg; 4440 MWh (5019)

Total energiförbrukning Eric Ugglas plats Skövde; 353 MWh (367)

Total energiförbrukning Magasinet Sörredsvägen; 604 MWh (761)

Klimatpåverkan från fjärrvärme och el operahuset Göteborg; 15,4 ton CO₂e (18,5)

Klimatpåverkan från fjärrvärme och el Eric Ugglas plats Skövde; 85,2 ton CO₂e (89,5)

Klimatpåverkan från fjärrvärme och el Magasinet Sörredsvägen; 35,6 ton CO₂e (49,3)

Totalt klimatpåverkan alla lokaler; 136,2 ton CO₂e (157,2)

Produktion av egen sol-el; 79 518 kWh (101 673)

En av växelriktarna har varit trasig sedan sommaren och till följd av coronapandemin har det varit svårt att få tag i reservdelar och åtgärda felet. Produktionen av sol-el har fortsatt, men fullständig avläsning har inte kunnat göras, varpå det ser ut som det producerats mindre 2020 jmf 2019.

Produkter och avfall

Detaljerade miljömål 2020:

- *Fortsätta arbetet med inköpsfrågorna genom att aktivera "Hållbarhetsfrågor till*

icke avtalade leverantörer” och ställa relevanta miljö- och hållbarhetskrav i egna upphandlingar

- Minska totala mängden avfall (jmf 2019) och öka andelen till materialåtervinning (inklusive biologiskt avfall) till att nå minst 64 % samt andel till förbränning max 33 %

- Produktionsrelaterade livscykelaspekter: Under 2020 fortsätta med “Systematiskt Miljöarbete i Projekt” genom Ringen och fortsätta utforska nya metoder för tillverkning, materialval och arbetssätt för att kunna göra kloka miljöval i projektprocessen

Status produkter och avfall 2020:

I februari var vi redo att sätta igång arbetet med att skicka ut "Hållbarhetsfrågor till icke avtalade leverantörer" för att screena dessa leverantörers hållbarhetsprestanda. Planen var att börja med inköp av hår. Sedan kom pandemin, gränser stängdes och befintlig leverantör kunde inte längre leverera. Arbetet fick därför pausas resten av året.

Pågående egna upphandlingar av arbetskläder och lastbil har fått en extra genomsyn av hållbarhetskrav. I arbetskläder kommer utvalda kriterier från upphandlingsmyndigheten i kombination med märkningar som GOTS och OEKO-TEX samt krav på delvis återvunnen fiber att ställas på merparten av plaggen.

Ny lastbil behöver köpas då den gamla inte får köra i miljözon Euro 6 efter årsskiftet.

Efter att ha kontrollerat marknaden i kombination med lastbilens syfte, att såväl köra lokalt i Göteborg, samt regionalt och i Europa, så verkar krav på motor som klarar biodiesel vara den bästa lösningen, för minskad klimatpåverkan från egna transporter. El-lastbil har undersökts men kommer inte att klara räckvidden och blir också avsevärt dyrare.

Utvecklingsprojektet, där GO provade att använda tjocka och självbärande sandwichskivor helt i papp, i stället för kanalplastskivor av polykarbonat monterade på aluminiumramar, för att minska klimat- och miljöpåverkan, som genomfördes 2019 och finansierades av medel från klimatväxlingsfonden, har under 2020 omsatts i praktiken och de självbärande pappskivorna har använts för att skulptera fram stora former som nu senast i föreställningen "12 Songs".

115 kilo insamlade arbetskläder skickades till Human Bridge för återvinning och återbruk och kostymerna i årets uppsättning av La bohème var till stor del second hand eller sydda av tyger som redan fanns i GO:s gömmor.

Vidare har dialog förts med avfallsentreprenör om hur gamla armaturer från scenen bäst kan tas om hand ur ett miljöperspektiv.

Naturgarvat läder, tenceltyger och återvunnen textil är exempel på material som testats och använts vid tillverkning av kostymer.

GO:s deltagande i ett EU-projekt, OSCaR, som syftar till att få fram en rapport om hur teater- och operahus kan ta fram hållbara scenografier, har fortsatt under året. Rapporten slutförs i början av 2021 och ska presenteras i det europeiska nätverket Opera Europa.

Resultat produkter och avfall 2020:

Total mängd avfall: 138 ton (157)

Andel avfall till materialåtervinning, inklusive biologisk behandling; 56 ton

(63)

Andel avfall till förbränning; 41 ton (34)

Den totala avfallsmängden 2020 blev den lägsta någonsin till följd av neddragen verksamhet. Samtliga avfallsfraktioner minskade, men förhållandet mellan dem har ändrats, varför målen om ökad andel till materialåtervinning och minskad andel till förbränning inte uppnås. Från den publika verksamheten uppkommer en del avfall som går till materialåtervinning, såsom matavfall och glas, och dessa har minskat markant under året. Dessutom har Kretslopp och Vatten haft fel på en av vågarna under året varpå total siffra för matavfall har fått uppskattas.

För "systematiskt miljöarbete i projekt" genom Ringen, se avsnitt 4.1.6.1

Livsmedel

Detaljerade miljömål 2020:

- *Andelen ekologiska livsmedel (inkl MSC-märkt) av den totala livsmedelsbudgeten ska vara minst 57 %*
- *Hitta ny inriktning för mindre klimatbelastande menyer*

Resultat livsmedel 2020:

Andel ekologiska livsmedel av den totala livsmedelsbudgeten; 52 % (56)

Med Covid-19 infördes ett totalstopp av många inköp, varpå inga inköp har gjorts av dyrare ekologiska viner som säljs i á la carte-serveringen. Icke ekologiska och alkoholfria drycker, som säljs på lunch, har därför procentuellt fått en ökad andel av totalen. Mat ligger på samma nivå som tidigare. Vi ligger dock fortsatt över målet för hela VGR, om 50 % ekologiska livsmedel till 2020.

Ett koncept för mindre klimatbelastande lunchmenyer finns klart och skulle lanseras efter sommaruppehållet 2020 men med Covid-19 så har restaurangverksamheten delvis eller helt varit stängd under året och antalet gäster har minskat, därför genomfördes ingen menyändring. Idag ligger snittet fortsatt på ca 0,95-1 kg CO₂e/rätt.

Kemikalier

Detaljerade miljömål 2020:

- *Fortsätta arbetet med framtagande av GO kemikaliesamordnarorganisation*
- *Fortsätta utbildning av berörda i SIN och PRIO-lista samt påbörja arbetet med att undvika användningen av farliga ämnen ur SIN och PRIO-listan i kemiska produkter och inköpta varor genom att aktivt arbeta mot utvalda leverantörer och för prioriterade produktgrupper under 2020*
- *Fortsätta rensa bland kemikalier*

Status kemikalier 2020:

Under 2019 identifierades behovet av att ha en tydligare kemikalieorganisation/kemikaliesamordnare på GO som dels kan stötta chefer, inköpare och användare i Klara-systemet, bistå chefer och projektledare i riskbedömningar men också företräda GO i VGR:s kemikaliegrupp samt vara behjälplig för att snabbare komma i kontakt med extern expertis, när sådant behov uppstår. Funktionen är nu klar och rollen tillsatt.

Den årliga kemikalieinventeringen med fortsatt fokus på att rensa ut kemiska produkter som inte längre absolut behövs gjordes under hösten. I februari rensades

en mängd gamla färgpigment ut och togs omhand av avfallsentreprenör. Utifrån resultatet av kemikalieinventeringen kommer ny analys att göras om vi har kemiska produkter som innehåller ämnen listade på SIN- eller PRIO-lista. Utbildningsinsats av SIN och PRIO fick skjutas på till följd av restriktioner i samband med pandemin.

Kommunikation

Detaljerade miljömål 2020:

- *Mötesplats: Under 2020 genomföra minst ett publikt event med hållbarhetstema*
- *Intressentanalysen – ändra prioriterade grupper (?) och fokusera mer på redan prioriterad grupp "egna anställda"*
- *Produktionsrelaterade livscykelaspekter: Under 2020 fortsätta med "Systematiskt Miljöarbete i Projekt" genom Ringen samt kommunicera miljörelaterade aktiviteter inom Ringenprojektet internt och till intressenter*

Status kommunikation första halvåret 2020:

Det var planerat att, i september, genomföra The Perfect World foundation – Klimatkonferens 2020 och Climate Aid konsert på GO men på grund av pandemin kunde arrangemanget inte genomföras utan har flyttats till 11 september 2021.

Intressentanalysen uppdaterades och NGO:s, framförallt miljöorganisationer, skulle prioriteras då GO blivit kontaktade av bl a Naturskyddsföreningen som hört gott om vårt miljöarbete och ville se mer. GO såg chansen att föra dialog och få inspel från dessa som kan hjälpa oss framåt i vårt miljöarbete. Det planerade studiebesöket fick dock ställas in och arbetet med denna intressentgrupp fick pausas.

En intern kommunikationsplan om vårt miljöarbete i Ringen skapades under våren och den startade 16 september. Målet är att öka kommunikation och information om Ringenprojektet till de egna medarbetarna, då de är en stor resurs i hela vårt miljöarbete samt en prioriterad grupp i vår intressentanalys.

För "systematiskt miljöarbete i projekt" genom Ringen, se 4.1.6.1

2.2 Folkhälsa och social hållbarhet

N/A

2.3 Mänskliga rättigheter och jämlik vård

2.4 Verksamhetens säkerhets- och beredskapsarbete

Säkerhetsarbetet vid GöteborgsOperan handlar till stor del om att skydda liv och hälsa för de människor som vistas i lokalerna, men även skydd av egendom och information. Utökning och förbättringar av säkerhetssystemen fortlöper. Detta i samband med ombyggnationer för att möta omvärldens ständigt förändrade utmaningar.

Organisation

I organisationen sörjer Gruppen för Säkerhet och Beredskap för att kontinuerligt följa upp krisarbetet. Gruppen för Säkerhet och beredskap består av följande medlemmar:

- Teknisk Chef (Ordförande)
- HR-Chef
- Säkerhetschef

Det operativa arbetet i organisationen fördelas på följande sätt:

Fastighets- och säkerhetsansvarig arbetar med säkerhet i lokalerna och närområdet kring byggnaden. Denna roll är i kontinuerlig kontakt med säkerhetsansvariga i regionen och staden. Inför större händelser i staden sker även kontakt med Polis och andra relevanta instanser.

Brandskyddsledare leder och driver arbetet med brandskydd i byggnaden. Brandövningar med exempelvis foajévårdar genomförs kontinuerligt. Varje år genomförs en publik utrymning.

Föreställningsjouren är teaterledningens utsedda representant under föreställningen. Föreställningsjouren har mandat att agera om något oförutsett händer en föreställningskväll.

Ledningsjouren har initialt det fulla ledningsansvaret vid en extra ordinär händelse. Ledningsjour har befogenheter att kalla in den personal ur linjeorganisationen som kan anses vara viktig beroende på vad situationen kräver. Informera GöteborgsOperans kommunikatör i beredskap (KiB) om händelsen samt etablera krisledningsplats. Joursystemet är veckovis och överlämning sker varje måndag kl. 12.00

I mars 2020 aktiverades gruppen för Krisledning i samband med att beslut fattades om att ställa in all publik verksamhet. Krisledningsgruppen är den högsta nivån i organisationens krishantering och sammankallas enbart vid händelser av extraordinär karaktär som inte kan hanteras i ordinarie organisation. Veckan efter beslutet 12 mars fortsatte arbetet i ordinarie organisation.

2.5 Lärdomar/förbättringsområden efter genomförd intern kontroll 2020

Kontroller enligt fastställd plan sker löpande i den ordinarie verksamheten enligt Internkontrollplanen. Bevakning av omvärlden och vår egenfinansiering är högt prioriterat i vår verksamhet och kontroller av detta är mycket viktigt för att behålla och stärka egenfinansieringen.

Ohälsa är en del av internkontrollplanen och vi har normalt månadsuppföljningar med cheferna kring sjukfrånvaro för att på ett tidigt stadie "fånga upp" medarbetare som är i riskzonen för att drabbas av ohälsa.

Situationen med Covid -19 innebar att flera av de riskområden som vi har lyft i Internkontrollplanen, såsom egenfinansiering och ohälsa, har varit under stort fokus 2020.

3 Tillkommande rapportering

3.1 Sammanfattning av effekter av corona covid-19

3.1.1 Verksamhet

Den konstnärliga verksamheten har under året varit starkt begränsad på grund av coronapandemin.

Den 12 mars ställdes all publik verksamhet in. Ett beslut som fattades i nära dialog med ägaren.

Stängningen 12 mars var först begränsad till två veckor men förlängdes senare ett flertal tillfällen. Förhoppningen var att komma igång med publik verksamhet senare under året, men det var inte möjligt och i nuläget är stängningen förlängd tom 31 mars 2021.

Planerade föreställningar och turnéer flyttades fram, sköts på framtiden eller ställdes in.

För att ändå erbjuda publiken kulturupplevelser gjordes flera satsningar på digitala evenemang under året.

För de konstnärliga grupperna har tiden utan föreställningar inneburit att de inte kunnat öva och repetera i tillräckligt stor utsträckning, något som kan påverka kvaliteten i det fortsatta arbetet. Därför kommer fokus under 2021 att ligga på att behålla den höga kvaliteten i de konstnärliga uttrycken, tills repetitioner och föreställningar kan genomföras som vanligt.

3.1.2 Personal

Medarbetare 2020

I samband med utbrottet av covid-19 i mitten av mars 2020 beslutade GöteborgsOperan att omedelbart avsluta samtliga uppdrag som var av visstidskaraktär; "timanställda". Detta för att minimera kostnader för icke nödvändig personal och där våra kollektivavtal tillåter avslut.

Vi har gjort riskanalyser på övergripande nivå, där vi bl a tittade på sannolikhet för ohälsa om vi stänger ner verksamheten till 100%, Detta gjorde att vi beslutade att hålla igång verksamheten med repetitioner så långt som möjligt.

Precis som de flesta verksamheter har även vi att hantera oro och ovisshet, vilket tar tid och energi från våra chefer och ledare. Därav satsning på extra många Ledarforum under året.

GöteborgsOperan har inte gjort några permitteringar då vi inte har kunnat ta del av regeringens bidrag för att hantera detta. Vi har ställt om viss personal till att utföra andra arbetsuppgifter.

Under april 2020 lanserade vi den digitala arbetsplatsen på GöteborgsOperan, en ytterligare utveckling av vår digitala plattform Sharepoint och olika arbetsverktyg som teams för digitala möten. Det gjorde att vi var relativt rustade och förberedda på att ställa om till en digital arbetsmiljö så långt det var möjligt.

De medarbetare som hade möjlighet att arbeta hemifrån erbjöds det/uppmanades till det. Datorer samt övrig utrustning har tillhandahållits.

I början av november arbetsbefriade vi en större del av personalen, detta under ett par veckor. Därefter minimerade vi verksamheten och närvaron i huset för resten av året. Endast personal som absolut behövde vara inne fick tillträde.

Personalvolym

Vi har påbörjat en analys av vår kapacitetsplanering för att se över om vi har rätt personalvolym i förhållande till våra behov för att bedriva vår verksamhet. Vi ser över om vi behöver bredda vår kompetensbas och gör en viss kompetenskartläggning i samband med detta arbete.

Vi har minskat vårt övertids- och mertidsuttag under året pga covid-19 jämfört med 2019.

Vi har hållit nere extra personal.

Under året har vi stoppat några rekryteringsprocesser pga covid-19.

Personalvolymen är per mätdatum 31 december lägre än föregående år. Detta pga covid-19 och dess påverkan med inställda föreställningar med mera. Behovet av t ex timavlönade har minskat kraftigt, samt att vissa rekryteringar har avvaktats med tills verksamheten kommer igång igen.

Arbetsmiljö och sjukfrånvaro

Arbetsmiljöarbetet har intensifierats under 2020. Regelbundna utökade analyser och utvärderingar av arbetsmiljön har gjorts, bl a ur ett pandemiperspektiv.

Sjukfrånvaron har följts upp dagligen. Regelbunden information har gått ut om smittspridning respektive smittspårning samt förhållningsregler för arbetsplatsen och medarbetarna. Riskbedömningar har gjorts noggrant inför varje produktion/repetitioner samt arbetssituationer per avdelning. I december fick vi en smittspridning i en av våra grupper detta trots att alla regler följts. Vi agerade snabbt för att minimera ytterligare spridning. I övrigt har vi haft isolerade fall av konstaterad covid-19 på enstaka avdelningar.

Den totala sjukfrånvaron är 3,70 % av den totala förväntade arbetstiden. En något högre nivå än föregående år (3,36%). Fördelningen kvinnor- män är någorlunda detsamma där kvinnorna står för en högre andel, 2,12 % mot männens 1,58 %.

Samverkan

2020 har utökad samverkan införts. Detta på grund av stora förändringar av planeringen, oftast med kort varsel. Organisationen med både medarbetare, fackliga och chefer har visat på stor förändringskapacitet, gott samarbete och en vilja till verksamhetens och medarbetarnas bästa.

3.1.3 Ekonomi

Intäktsbortfallet för GöteborgsOperan blev stort med anledning av covid-19. All publik verksamhet ställdes in 12 mars och biljettintäkter samt en stor del av övriga egenintäkter uteblev resterande del av året. Därför beslutade Regionfullmäktige under våren att uppdra till regionstyrelsen att inom ramen av 700 mkr bevilja kapitaltäckningsgaranti för regionägda bolag gällande till och med 2022-12-31. Baserat på detta beslut erhöles under året ett aktieägartillskott om 2,4 mkr. Detta aktieägartillskott innebar att skyldigheten att upprätta kontrollbalansräkning kunde undvikas. Vidare fattade Regionstyrelsen ett nytt beslut den 19 januari 2021 som innebar att GöteborgsOperan fick full förlusttäckning för 2020 i form av ett driftsbidrag från moderförvaltningen med 61 mkr vilket blev årets förlust.

GöteborgsOperans biljettintäkter minskade kraftigt, och uppgick till 21 mkr (85).

Restaurangintäkterna minskade också och uppgick till 12 mkr (29). Även sponsorintäkterna påverkades av pandemin och utfallet för 2020 blev 9 mkr (10).

4 Mål och fokusområden

4.1 Hållbar, innovativ och kreativ region

4.1.1 Fler i arbete genom bättre matchning

N/A

4.1.1.1 Inom ramen för regional kompetensförsörjning utveckla ett strukturerat, samordnat stöd för behovsanpassad utbildning

N/A

4.1.2 Ökade infrastruktursatsningar för bättre transportnät för gods- och persontrafik

N/A

Indikatorer	Utfall fg år	Utfall
Västra Götalands tilldelning i nationell och regional plan		

4.1.2.1 Ta fram en generalplan för gods och persontrafik på järnväg med syfte att öka förståelsen för behoven

N/A

4.1.3 Det hållbara resandet ska öka och bidra till möjligheterna att bo, verka och vistas i hela regionen

N/A

Indikatorer	Utfall fg år	Utfall
Kollektivtrafikens marknadsandel av de motoriserade resorna i regionen		

4.1.3.1 Utveckla målbild för det storregionala bussnätet

N/A

4.1.4 Hela regionen ska växa. Jobb, kommunikationer samt delaktighet och attraktivitet i både stad och land ska öka

N/A

Indikatorer	Utfall fg år	Utfall
Andel invånare med <60 min till ett pendlingsnav med kollektivtrafik		

4.1.4.1 Via en ny regional utvecklingsstrategi finna breda politiska lösningar för att hela regionen ska utvecklas

N/A

4.1.5 Deltagandet i kulturlivet ska öka.

◆ Målet kommer delvis att uppnås/Målet är delvis uppnått

Målet att deltagande i Kulturlivet ska öka har inte gått att nå till fullo 2020 då publik verksamhet inte kunnat genomföras pga Covid -19. Verksamheten har istället för föreställningar och andra aktiviteter nått publiken genom olika digitala program och aktiviteter.

Indikatorer	Utfall fg år	Utfall
Andel barn- och ungdomsbesök till kulturinstitutioner		

4.1.5.1 Öka antalet insatser inom kulturen som främjar deltagande i hela regionen och bidrar till landsbygdsutveckling

Skapa

När GöteborgsOperan från mars 2020 pausade all publik verksamhet påverkades även Skapas aktiviteter och deltagare. En del planerade projekt och samarbeten har skjutits på framtiden, medan andra helt har lagts om och blivit digitala. För att hålla kontakt och kreativitet levande ställdes verksamheten om och bedrevs på andra sätt – digitalt, individuell coaching och repetitioner/möten i mindre grupper.

Även besöksverksamhet, då personer kommer till GöteborgsOperan, till exempel i samband med samarbeten med Kulturskolan i Angered/Ungdomsbiennalen, FOKIS/Nordiska Folkhögskolan, Restad Gård, Cirkus Unik och delvis Nätverket Universell Scenkonst, har antingen omskapats till digitala versioner eller skjutits upp och planerats in längre fram.

Skapadagar

Skapadagar startade 2019 och innehåller inslag från alla Skapas fokusgrupper. I februari ägde årets Skapadagar rum. Då bjöds på bland annat konsert med GöteborgsOperans Barn- och Ungdomskörer, *Återskapa: Vem är en hjälte*, ett verk skapat av och med ungdomar, minimusikalen *Rakel och Oraklet, Olivia – en queer klubbshow* i samarbete med scenkonstkollektivet Bataljonen, öppet hus för hela familjen och Fredagshäng för ungdomar. Höstens Skapadagar var planerade till sista veckan i oktober, men kunde inte genomföras på grund av pandemin.

En mer tillgänglig opera

I slutet av januari var det premiär för Relaxed performance, inspirerade av motsvarande verksamhet på Göteborgs Konserthus. Det är en konsertform särskilt anpassad för publik som av olika anledningar tycker det är svårt att gå på en vanlig föreställning. Den 26 januari deltog 130 personer i publiken och 16 på Lilla scen när en förenklad version av *Oliver!* framfördes. Ytterligare Relaxed performances var planerade under våren och hösten, men fick ställas in.

Barns och ungas möjligheter att delta i kulturlivet

Minimusikal och dansföreställning

Rakel och Oraklet, GöteborgsOperans beställningsverk av en minimusikal för 6–8-åringar, hade premiär i oktober 2019 och spelades på en mängd olika platser i Västra Götalandsregionen till och med 9 mars 2020. Genom att skapa nyskrivet

material för en specifik målgrupp vill Skapa opera/drama bidra till att låta alla barn oavsett bostadsort eller andra förutsättningar upptäcka musikteater, känna sig delaktiga, bli berörda och vilja uppleva mer. Fler föreställningar kommer att ges i regionen under 2021.

Dansföreställningen *Ministeriet för olösta känslor*, med målgrupp gymnasiet och unga vuxna, hade också premiär 2019. Den skulle åter under 2020 ha turnerat i regionen, spelats på GöteborgsOperans lilla scen samt gästspelat i Oslo, men alla årets föreställningar blev inställda. Föreställningar planeras ges under våren 2021.

Körer för barn och ungdomar

GöteborgsOperan vill förutom gemenskap och sångarglädje ge barn och ungdomar scenisk erfarenhet och möjlighet att sjunga i professionella sammanhang. I barnkören sjunger barn mellan 9 och 12 år. Ungdomskören delas in i en yngre (12–16 år) och en äldre (16–22 år) grupp.

I vanliga fall kommer sammanlagt cirka 100 barn och ungdomar till GöteborgsOperan varje vecka för att sjunga. Från mars 2020 har körerna haft digitala körrepetitioner och repetitioner i mindre grupper. De äldre sångarna har även fått individuell sångcoachning.

I juni genomfördes Promenadkonserter utomhus genom Göteborg och tidigare hade mindre konstellationer uppträtt på Hotell Eggers.

Familjefoajé

Familjefoajé är Skapas barn- och familjefokuserade aktiviteter för att välkomna familjer med barn i alla åldrar till GöteborgsOperan, visa på ett brett utbud av aktiviteter och göra foajén till en öppen, levande och välkomnande plats. Ingen av de fyra tänkta familjefoajéerna kunde genomföras med besökare på plats. I stället gjordes en digital version som kan ses på opera.se sedan 23 maj.

Engagera fler unga

Arbetet med att öka delaktigheten bland unga som av olika anledningar inte har haft möjlighet att möta eller engagera sig nämnvärt i kulturlivet fortsätter – även om möjligheterna till aktiviteter har varit begränsade under 2020.

För att hålla kontakten och kreativiteten levande med och bland deltagarna i olika projekt föddes idén till en serie workshopar i scenisk gestaltning. Under sammanlagt 20 sessioner har både ungdomar och vuxna coachats i sång, text och karaktärsarbete. Erbjudandet att delta gick ut till tidigare deltagare i Återskapa, Ungdomsbiennalen Angered, Hisingens kulturskola, GöteborgsOperans Ungdomskör samt Skapakören. De som anmälde sig fick enskilt, eller tillsammans med en kompis, undersöka olika uttryck under 30–45 minuter.

Återskapa, en fem dagar lång workshop där ungdomar från hela regionen tillsammans med professionella artister skapar ett nytt verk, var som vanligt planerat till sommaren. Delar av gruppen som var tänkt till årets projekt har i stället deltagit i olika workshopar.

GöteborgsOperans Unga ambassadörer är Skapas gemensamma referensgrupp för unga 13–25 år. Fokus är breddat deltagande, ömsesidig dialog och ett forum för unga som vill tala om, uppleva och skapa scenkonst. Projektet är en fortsättning på Skapa Dans deltagarprojekt *Möt Ministeriet*. I december genomfördes en första träff digitalt, då en grupp intresserade ungdomar diskuterade vad de initialt skulle vilja göra inom *Unga ambassadörer*. Ett exempel på ett första steg är att vara med i lansering av och arbete med

GöteborgsOperans nya instagramkonto för och med unga.

Operan i skolan är ett nytt projekt som förberetts och sätts under året. Göteborgs Stads grundskole- och förskoleförvaltningar samt regionens folkhögskolor har gett klartecken till att små ensembler från GöteborgsOperan kan komma ut och hålla workshopar, vilket också påbörjades under hösten innan de hårdare restriktionerna satte projektet på tillfällig paus.

En angelägen del av civilsamhället

Skapakören, en mötesplats för vuxna i olika åldrar med sång som intresse, skulle under året skapa multiscenkonstföreställningen *Höstsonätter*, för premiär hösten 2020. Kören består av cirka 90 personer och under året har det varit fokus på digitala möten. En mindre grupp arbetar med att ta fram material till föreställningen, som planeras få premiär på Skapadagarna hösten 2021.

Ett samarbete mellan Cirkus Unik och Skapa dans har gett en grupp barn i ålder 10–12 år möjlighet att träffa några av GöteborgsOperans dansare och utbyta träning i både cirkus och dans. Detta ömsesidiga lärande pågick parallellt med danskompaniets produktion *Beyond* där element av akrobatik och urban dans ingår i dansverken. En kort film om samarbetet finns på opera.se.

Skapa dans samarbetar även med dansgruppen ”Alla under samma sol” då barn i åldern 3–16 år dansar flera gånger i veckan på asylcentret Restad Gård och centralt i Vänersborg. Några möten har inte kunnat genomföras sedan i början av mars, men kommer att återupptas så snart det är möjligt.

Skapa var drivande i att bilda det regionala Nätverket Universell Scenkonst, för att lyfta frågor kring scenkonst för barn och unga med multifunktionsvariationer. Förutom GöteborgsOperan ingår Regionteater Väst, Big Wind, Spinn, Språng, Konstra, Move and mind och tillgänglighetskonsulent från förvaltningen för Kulturutveckling (tidigare Kultur i Väst).

Skapa arbetar fortsatt med folkhögskolor och andra kulturinstitutioner i regionen under projektnamnet FOKIS, Folkbildning och kultur i samverkan. Samarbeten sker även med flera kulturskolor, där Angereds kulturskola och Ungdomsbiennalen är en betydande del. Under 2020 har också samtal om samarbete med Rädda Barnen påbörjats, med syfte att nå nya målgrupper av barn och ungdomar som sällan ses i operahuset.

4.1.6 Västra Götalandsregionen ska verka för att stärka innovationskraften för en hållbar industri

● Målet kommer att uppnås/Målet är uppnått

Se 4.1.6.1

4.1.6.1 Göra Västra Götaland till världsledande inom hållbar industri för att bland annat möta klimatutmaningen och minska koldioxidutsläppen

GöteborgsOperans miljömål bygger på visionen om det goda livet i Västra Götalandsregionen och omfattar aktivt arbete inom energieffektivisering och användning av förnybara energikällor, minimering av avfall och ökad materialåtervinning, bättre miljöval vid inköp och genomtänkta och relevanta miljökrav vid upphandling.

GöteborgsOperan har, genom sin redan påbörjade satsning på ”Ringensprojektet” – Wagners fyra operor, börjat adressera klimatfrågan i sin kärnverksamhet. Arbetet ses som en femårig testbädd för att dra lärdomar, ändra arbetsprocesser och hitta samarbetsforum med andra kulturinstanser, näringsliv och lärosäten. Både i Ringen och våra andra projekt arbetar vi på flera fronter med att hitta material som har lägre klimatpåverkan och hitta forum där vi skulle kunna dela dekor, sceneteknik och kostymer med andra, istället för att skapa nytt.

Exempel på klimatsänkande materialval som gjorts sedan starten;

- Kulisser byggda i trämaterial tillverkade av spillvirke, vilket blir en kolsänka och minskar klimatavtrycket under tiden de används.
- Utveckla möjligheter att växla från av kanalplastskivor av polykarbonat monterade på aluminiumramar, till tjockare och självbärande sandwichskivor till största delen i papp, vilket skulle minska klimatpåverkan samt ge andra miljövinster.
- Öka andelen köp från second hand till kostym och dekor, vilket gör att nyproduktion minskar och därmed minskad klimatpåverkan.
- Generellt öka graden av återanvändning inom kostym, peruk och dekor
- Digitalt visualiseringsbord, vilket har potential att spara klimatpåverkande utsläpp som energi, material och till viss del resande.

Status Ringensprojektet 2020:

Arbetet fortsatte inför premiären av den tredje operan, Siegfried. Pga av Covid-19 har många möten, som skulle ha skett på plats, fått göras digitalt, såväl i Ringen som i andra projekt, vilket varit en miljömässig fördel.

En nyhet i Valkyrian var att Fake Flames användes, vilka skapar effekten av eldslågor med hjälp av vattenånga och LED-ljus. Detta istället för att använda fossila bränslen som dessutom kräver att dekoren flamskyddas.

I övrigt ska så mycket som möjligt återanvändas av dekor, kläder etc från de materialval som gjordes till Rhenguldet och Valkyrian. Fokus har under 2020 snarare handlat om att utvärdera, reflektera och dra lärdomar.

Gruppen för produktionsstyrning (GPS) har tydligare format uppdraget till

Ringenprojektet.

Målet med projektet är att vi skall förändra vårt arbetssätt så att arbetet på GöteborgsOperan blir mer hållbart. Vi skall också dela med oss av erfarenheter och lärdomar i syfte att bidra till att branschen får ökade möjligheter att arbeta mer miljövänligt.

Vi skall på följande område genomfört minst två förändringar i arbetssätt, materialval eller inköp;

- Kostym/mask
- Verkstäder/rekvisita
- Scen/ljus/bild
- Marknad/restaurang
- Projektavdelningen

Vi skall under 2021 vid minst ett tillfälle uppmärksamma projektet samt att bjudna in representanter för branschen till Göteborgsoperan för att berätta om våra erfarenheter i projektet. Dessutom skall dokumentation göras för att kunna spridas, om så intresse finns.

Tre fokusområden har skapats och tydligare definierats:

Utveckling av produktionsprocessen

Projektledare, avdelningschefer och tekniska produktionsledare har börjat skapa ett mer strukturerat arbete för att systematiskt utveckla miljöarbete i projekt. Teknisk handbok, som är ett centralt dokument vid anlitanande av konstnärliga team, ska bli digital och varje avdelning ansvarar för att relevanta miljöaspekter tas hänsyn till inom respektive område.

Dela erfarenheter

All uppmärksamhet kring Ringen har gett GöteborgsOperans miljöarbete en större ryktbarhet och omvärlden hör av sig och vill veta mer och vill samarbeta.

Vi har tidigare bl a

- blivit inbjudna att bli medlemmar i en community med andra scenkonsthus i Frankrike och Belgien där man arbetar med samma frågor som vi jobbar med när det gäller produktionsprocessen.
- föreläst på Opera Europa som har ögonen på vad vi gör med stort intresse.
- föreläst för producenterna för de nordiska opera- och dans/baletthusen.
- haft besök från kollegor på La Monnaie i Bryssel för att de ville veta mer och för att de har ett liknande projekt.

GO skulle ha hållit i ett seminarium på Svensk Scenkonsts branschdagar i år med detta ställdes in p g a Covid-19. Däremot deltog GO i en digitalt europeisk workshop för hållbarhetsarbete via EUNIC (EU National Institutes for Culture), för att dela med sig av erfarenheterna av miljöarbetet.

Exempel på samarbetsforum och nätverk där GO deltar för framtida utveckling och delning;

- Green Summit – nätverk av nordiska operahus där klimat- och miljöfrågor finns på agendan
- Opera Europa – nätverk med flera operahus i Europa, exv Le Monnaie, om "green opera"
- EU-projektet Oscar tillsammans med bla operahuset i Lyon (se avsnitt 2.1)
- ReturKultur – lokal aktör vilken GöteborgsOperan har dialog med

Vårt publika arbete, skapa engagemang, intern kommunikation

Marknad- och kommunikationsavdelningen har till varje premiär gjort en kommunikationskampanj, med hållbarhetstema, för att engagera publiken. Till Rhenguldet insamling av mobiltelefoner och till Valkyrian om att bli miljöhjälte genom att sänka sin klimatpåverkan, den s. k klimatutmaningen.

Resultatet av klimatutmaningen blev att 723 deltagare lovade att minska sina utsläpp med 1229 ton CO₂e. I snitt skulle varje deltagare sänka sin klimatpåverkan med 29 % och 106 personer återkopplade med faktiskt genomförda förändringar.

En ny kommunikationsinsats till Siegfried, med fokus på social hållbarhet, togs fram men då premiären fått skjutas på så aktiverades aldrig kommunikationskampanjen.

I övrigt fortsätter vi arbetet med att minska klimatavtrycket på redan inslagen väg genom arbetet med miljömål. Se avsnitt 2.1

4.1.7 Klimatutsläppen från fossil energi i Västra Götaland ska minska

● Målet kommer att uppnås/Målet är uppnått

GöteborgsOperans båda lokaler i Göteborg (operahuset och magasinet) drivs av fossilfri el och även fossilfri fjärrvärme i själva operahuset.

I magasinslokalen används konventionell fjärrvärme och det hyrda huset på Eric Ugglas plats i Skövde, som GO lämnade vid årsskiftet, förvaltas av Skövde kommun och de använder energi från Skövde Energi. Enlig kommentar från dem så är deras el och fjärrvärme till viss del fortfarande fossil.

I övrigt fortsätter vårt övergripande arbete med att sänka energiförbrukningen totalt genom utbyte till mer energisnål teknik samt trimma förbrukningen. Likaså har vi ett stående mål om att minska den totala mängden avfall till förbränning.

Resultat 2020:

Se avsnitt 2.1

Planering pågår också inför flytten av Skövdescenen till Skövde kulturhus samt en utvidgning av verksamheten på magasinet genom ett samarbete med andra Göteborgsbaserade teatrar.

En uppdatering av värdering av miljöaspekter för ovan ändrade verksamheter pågår och kommer troligen att vara klar första kvartalet 2021.

4.1.7.1 Öka takten i "Klimat 2030 Västra Götaland ställer om"

Fram till utgången av 2019 hade vi minskat koldioxidutsläpp från de resor vi kan påverka såsom resor med egna fordon och tjänsteresor utförda med privat bil och målsättningen är att dessa ska minska än mer. Resor kopplade till turnéer och projekt (vårt uppdrag) har vi däremot haft svårare att påverka och för att angripa klimatfrågan även där har vi precis initierat en djupare analys av dessa resor med målsättning att hitta lösningar som bidrar till minskade koldioxidutsläpp. Resultatet för 2020 går inte att jämföra med andra år på grund av neddragen verksamhet.

Resultat 2020; se avsnitt 2.1

Den tidigare förstudien och tankarna på en flytande cykelparkering är tillfälligt

pausad eftersom pågående planer/arbete med att höja kajkanten, bygga Västlänken samt uppförandet av nya Göta älv-bron pågår. Det är ännu ej exakt fastlagt hur älvutrymmet utanför GO ska nyttjas. Men förhoppningen om att kunna ge medarbetarna större och säkrare cykelparkering, och därmed öka andelen hållbart resande till och från jobbet, lever kvar.

Status 2020; ingen åtgärd, arbetet fortfarande pausat.

Under 2019 satsade vi på att öka kompetensen inom livsmedels klimatpåverkan genom utbildning och kurser samt klimatberäknat samtliga rätter i vår personalmatsal och caféets utbud och vissa av restaurangens menyer.

Målsättningen var att de lärdomar vi dragit ska bidra till förändrad komponering av måltider, med lägre klimatpåverkan. Ett arbete som skulle fortsätta 2020.

Likaså genomfördes en undersökning bland våra gäster för att se hur de uppfattar den åskådliggjorda klimatberäkningen av varje rätt (som bra upplysning eller som en förmaning).

Status 2020; arbetet med att minska livsmedels klimatpåverkan fick pausas under året, enligt beskrivning i avsnitt 2.1

Kundundersökningen som genomfördes under hösten 2019 visade att drygt 80 % av de tillfrågade tyckte att det var bra med visualiserad klimatavtryck på menyerna medan ca 45 % ansåg att det påverkade deras val av maträtt. Informationen var nyttig för oss i det fortsatta arbetet med att ta fram menyer med lägre klimatpåverkan.

Vi kommer också fortsätta vårt samarbete med Naturbruksskolorna i VGR, där vi köper deras överskott av rotsaker och viltkött, och därmed minska svinnet i produktionsledet.

Status 2020; Inga inköp från Naturbruksskolorna pga Covid-19 och därmed färre gäster. Samarbetet ska dock återtas när möjligt.

4.1.8 Skapa attraktiva arbetsplatser och förbättra möjligheterna till karriär- och kompetensutveckling

● Målet kommer att uppnås/Målet är uppnått

GöteborgsOperan jobbar aktivt med att vara en attraktiv arbetsplats. Vi har låg sjukfrånvaro, många ansökningar vid tillsättande av tjänster och låg personalomsättning vilket är indikatorer på att GO har uppfyllt målet.

Medarbetarnas kompetensutveckling, samt planer/strategier för detta, tas upp på det årliga utvecklingssamtalet. Medarbetarens möjlighet att påverka sitt arbete och önskemål/initiativ tas upp både på utvecklingssamtal samt på avdelningsmöten/APT och individuellt med chef.

Chefer/arbetsledare har olika teman för kompetensutveckling/påfyllning av kunskap i de Ledarskapsforum som arrangeras regelbundet. Under 2020 har det hållits extra många pga av behovet att ge stöd och förstärka ledarskapet under pandemi-året.

Arbetsplatsen med dess specialiserade, kreativa anställda inom respektive yrkesområde ställer både krav och möjlighet på självledarskap och att få möjlighet att bidra med sin kompetens och initiativkraft. Medarbetarna ses här som organisationens största tillgång.

På grund av pandemin har arbetssituationen sett helt annorlunda ut för medarbetarna. Indikatorerna mäts i medarbetarenkät vilken kommer göras 2021

enligt plan.

Senaste medarbetarenkät var 2019.

Indikatorer	Utfall fg år	Utfall
Andel medarbetare som rekommenderar VGR som arbetsgivare		70%
Andel medarbetare som upplever att de har möjlighet att delta i planeringen av hur deras arbete ska utföras		60%
Andel medarbetare som upplever att de har möjlighet att påverka sina arbetstider och/eller sitt arbetsschema		52,8%

4.1.8.1 Låta lönesättningen präglas av större flexibilitet, där hänsyn tas till marknadssituationen och kompetensbehov samtidigt som budget ska hållas

Varje år görs en uppföljning kring marknadslöneläget för att säkerställa att vi ligger inom rätt lönespann för respektive befattning.

Detta görs i samband med lönerevisionsarbetet och vår lönekartläggning.

BAS-värderingarna bygger vår lönestruktur och under 2019 gjordes en total översyn på våra BAS-värderingar för att säkerställa rätt input till strukturen.

5 Medarbetare

Covid-19 har påverkat vår organisation liksom hela omvärlden. Vi har gjort riskanalyser på övergripande nivå, där vi bl a tittade på sannolikhet för ohälsa om vi stänger ner verksamheten till 100%, Detta gjorde att vi beslutade att hålla igång verksamheten med repetitioner så långt som möjligt.

Precis som de flesta verksamheter har även vi att hantera oro och ovisshet, vilket tar tid och energi från våra chefer och ledare. Därav satsat på extra många Ledarforum under året.

Under april 2020 lanserade vi den digitala arbetsplatsen på GöteborgsOperan, en ytterligare utveckling av vår digitala plattform Sharepoint och olika arbetsverktyg som teams för digitala möten. Det gjorde att vi var relativt rustade och förberedda på att ställa om till en digital arbetsmiljö så långt det var möjligt.

De medarbetare som hade möjlighet att arbeta hemifrån erbjöds det/uppmanades till det. Datorer samt övrig utrustning har tillhandahållits genom hemkörning osv.

I början av november arbetsbefriade vi en större del av personalen, detta under ett par veckor. Därefter minimerade vi verksamheten och närvaron i huset för resten av året. Endast personal som absolut behövde vara inne fick tillträde.

5.1 Chefsförutsättningar

GöteborgsOperan har några chefer som har färre än 10 direktrapporterande medarbetare, men de har ansvar som täcker ett större verksamhetsområde.

Inom den konstnärliga verksamheten har vi chefer som har fler än 35 direktrapporterande medarbetare men då har vi en underliggande organisation som sköter kompetensutveckling/uppföljning i det operativa arbetet. Dessa medarbetare ingår dessutom i en lönestruktur där lönen inte är individuell och differentierad, vilket gör att en del av det personalrelaterade arbetet inte är lika omfattande.

5.2 Hälsa och arbetsmiljö

Arbetsmiljöarbetet har intensifierats under 2020. Regelbundna utökade analyser och utvärderingar av arbetsmiljön har gjorts, bl a ur ett pandemiperspektiv.

Sjukfrånvaron har följts upp dagligen. Regelbunden information har gått ut om smittspridning respektive smittspårning samt förhållningsregler för arbetsplatsen och medarbetarna. Riskbedömningar har gjorts noggrant inför varje

produktion/repetitioner samt arbetssituationer per avdelning. I december fick vi en smittspridning i en av våra grupper detta trots att alla regler följts. Vi agerade snabbt för att minimera ytterligare spridning. I övrigt har vi haft isolerade fall av konstaterad covid-19 på enstaka avdelningar.

Den totala sjukfrånvaron är 3,70 % av den totala förväntade arbetstiden. En något högre nivå än föregående år (3,36%). Fördelningen kvinnor- män är någorlunda detsamma där kvinnorna står för en högre andel, 2,12 % mot männens 1,58 %.

5.3 Personalvolym, personalstruktur och personalkostnadsanalys

I samband med utbrottet av covid-19 i mitten av mars 2020 beslutade GöteborgsOperan att omedelbart avsluta samtliga uppdrag som var av visstidskaraktär; "timanställda". Detta för att minimera kostnader för icke nödvändig personal och där våra kollektivavtal tillåter avslut.

GöteborgsOperan har inte gjort några permitteringar då vi inte har kunnat ta del av regeringens bidrag för att hantera detta. Vi har ställt om viss personal till att utföra andra arbetsuppgifter.

Vi har påbörjat en analys av vår kapacitetsplanering för att se över om vi har rätt personalvolym i förhållande till våra behov för att bedriva vår verksamhet. Vi ser över om vi behöver bredda vår kompetensbas och gör en viss kompetenskartläggning i samband med detta arbete.

Vi har minskat vårt övertids- och mertidsuttag under året pga covid-19 jämfört med 2019.

Vi håller nere på extra personal.

Under året har vi stoppat några rekryteringsprocesser pga covid-19.

Personalvolymen är per mätdatum 31 december lägre än föregående år. Detta pga covid-19 och dess påverkan med inställda föreställningar med mera. Behovet av t ex timavlönade har minskat kraftigt, samt att vissa rekryteringar har avvaktats med tills verksamheten kommer igång igen.

Fördelning kvinnor - män ligger kvar på 50/50.

5.4 Arbetsmarknadsinsatser

På grund av covid-19 har GöteborgsOperan inte haft någon PILA under 2020.

6 Ekonomiska förutsättningar

6.1 Ekonomiskt resultat

Förlusten för 2020 blev 61 mkr men Regionstyrelsen fattade ett nytt beslut den 19 januari 2021 som innebar att GöteborgsOperan fick full förlusttäckning för 2020 i form av ett extra driftsbidrag från moderförvaltningen med motsvarande belopp. Så därmed ett nollresultat.

GöteborgsOperan insåg redan i mars att intäktsbortfallet skulle komma att bli stort med anledning av covid-19. För GöteborgsOperan ställdes all publik verksamhet in redan den 12 mars och biljettintäkter samt en stor del av övriga egenintäkter uteblev resterande del av året. Därför beslutade Regionfullmäktige under våren att uppdraga till regionstyrelsen att inom ramen av 700 mkr bevilja kapitaltäckningsgaranti för regionägda bolag gällande till och med 2022-12-31. Baserat på detta beslut erhöles under året ett aktieägartillskott om 2,4 mkr. Detta aktieägartillskott innebar att skyldigheten att upprätta kontrollbalansräkning kunde undvikas.

Övriga intäkter och biljettintäkter (egenfinansiering) blev totalt 80 mkr lägre än budgeterat och 88 mkr lägre än utfall 2019.

Kostnaderna blev 16 mkr lägre än budgeterat och 30 mkr lägre än utfall 2019.

6.1.1 Resultaträkning för utförare regional utveckling

Resultaträkning (mkr) Årsvärden	Utfall 2020	Budget 2020	Utfall 2019	Avvikelse budget-utfall	Förändring utfall/utfall %
Driftbidrag från nämnd inom regionen	438	375	369	63	19 %
Statsbidrag					
Övriga erhållna bidrag	3	2	1	1	200 %
Biljettintäkter	21	79	85	-58	-75 %
Försäljning av tjänster					
Hysesintäkter					
Försäljning av material och varor					
Övriga intäkter	24	46	48	-22	-50 %
Verksamheten intäkter	486	502	503	-16	- 3 %
Personalkostnader, inkl. inhyrd personal	-396	-399	-413	3	- 4 %
Direkta trafik kostnader					
Verksamhetsanknutna tjänster					
Material och varor, inkl förbrukningsmaterial	-9	-15	-15	6	-40 %
Lokal- och energikostnader	-17	-19	-18	2	-6 %
Lämnade bidrag					
Övriga tjänster, inkl konsultkostnader	-16	-16	-11	0	45 %
Övriga kostnader	-37	-42	-49	5	-24 %
Avskrivningar	-11	-11	-10	0	10 %
Verksamhetens kostnader	-486	-502	-516	16	-6 %
Finansiella intäkter/kostnader m.m.					
Obeskattade reserver			13		
Resultat	0	0	0	0	

6.1.2 Intäktsutveckling

Intäkterna är inte jämförbara med budget pga Covid-19.

GöteborgsOperan insåg redan i mars att intäktsbortfallet skulle komma att bli stort med anledning av covid-19. För GöteborgsOperan ställdes all publik verksamhet in redan den 12 mars och biljettintäkter samt en stor del av övriga egenintäkter uteblev resterande del av året. Därför beslutade Regionfullmäktige under våren att uppdra till regionstyrelsen att inom ramen av 700 mkr bevilja kapitaltäckningsgaranti för regionägda bolag gällande till och med 2022-12-31. Baserat på detta beslut erhöles under året ett aktieägartillskott om 2,4 mkr. Detta aktieägartillskott innebar att skyldigheten att upprätta kontrollbalansräkning kunde undvikas.

Vidare fattade Regionstyrelsen ett nytt beslut den 19 januari 2021 som innebar att GöteborgsOperan fick full förlusttäckning för 2020 i form av ett extra driftsbidrag från moderförvaltningen med 61 mkr.

GöteborgsOperans biljettintäkter minskade kraftigt, och uppgick till 21 mkr (85).

Restaurangintäkterna minskade också och uppgick till 12 mkr (29). Även sponsorintäkterna påverkades av pandemin och utfallet för 2020 blev 9 mkr (10).

GöteborgsOperans egenfinansiering uppgick till 10 procent (26). Biljettintäkterna svarade för 4 procent (17).

6.1.3 Kostnadsutveckling

Kostnaderna totalt i jämförelse med 2019 är betydligt lägre pga situationen med Covid-19. Även i jämförelse med budget ligger kostnaderna lägre. Detta då vi inte har kunnat bedriva vanlig verksamhet med föreställningar sedan mars.

Samtliga kostnadsposter ligger lägre förutom konsultkostnader och avskrivningar.

Konsultkostnader - ökat i jämförelse med 2019 med 5 mkr, men i nivå med budget. Det beror på våra planerade digitala projekt som pågått under 2020 med digital arbetsplats, Opera.se, nytt biljettsystem mm. Dessa projekt var planerade och budgeterade för.

Avskrivningar - i nivå med budget men ökat i jämförelse med 2019 pga nödvändiga planerade och budgeterade investeringar.

I vår interna redovisning skiljer GöteborgsOperan på avdelningskostnader (alla operans avdelningar inklusive konstnärliga, teknik, administration, marknad mm) och projektkostnader (dvs externa kostnader för våra produktioner = föreställningar).

Verksamhetens avdelningskostnader är lägre både gentemot budget, 22 mkr, och utfall 2019, 33 mkr. Det gäller kostnader för personal, marknadsföringskostnader och övriga kostnader. Detta är en konsekvens av att vi inte haft ordinarie verksamhet och hållit nere på alla kostnader så långt det varit möjligt.

Produktionskostnaderna för våra föreställningar ligger högre än budget, ca 5 mkr, och högre än 2019, 2 mkr. Till följd av pandemin föreligger en stor osäkerhet kring vilka föreställningar som kommer att kunna genomföras under 2021. Att fastställa sannolikheten för vilka föreställningar som kommer att kunna genomföras är en väsentlig och svår bedömningsfråga. Produktionskostnader som vid bokslutets upprättande har bedömts inte komma att kunna genomföras som planerat under våren 2021 har belastat årets resultat med 25 mkr. Dock har kostnaderna för 2020 års produktioner blivit lägre då vi inte kunnat spela föreställningar och därmed förhandlat om/flyttat fram vissa kontrakt, inga rättighetskostnader mm. Samt tagit bort eller flyttat produktioner.

De ökade produktionskostnaderna har dock balanserats av de betydligt lägre avdelningskostnaderna.

6.2 Eget kapital

På grund av minskade intäkter riskerade GöteborgsOperan att hamna i en situation med ett stort underskott och som följd ett kraftigt minskat eget kapital, vilket skulle leda till att kontrollbalansräkning måste upprättas. Tack vare 2,4 mkr i aktieägartillskott under året samt ett extra driftsbidrag på 61 mkr vid årets slut undveks denna situation. GöteborgsOperans egna kapital uppgick vid utgången av 2020 till 32 mnkr (30) samt obeskickade reserver till 10 mnkr (10). Soliditeten uppgick därmed till 28 procent (28).

6.3 Investeringar

Periodens investeringar uppgick till 22 mkr (24).

Den största investeringen har gjorts i utvecklingen av det nya magasinet som utökats med ytterligare lokaler. Genom ökad lagervolym kan teaterdekor och utrusning lagerhållas för fler institutioner. GöteborgsOperan har därför tecknat avtal om ett samarbete med Folkteatern, Stadsteatern/Backateatern och Angeredsteatern i Göteborg. Samarbetet gäller även verkstäder med moderna maskiner. Efter ombyggnad kan lokalerna även användas för repetitioner och på sikt publik verksamhet. Denna investering pågår och kommer att slutföras under 2021.

I övrigt har investeringar skett i förbättringar/ombyggnationer i fastigheten samt investeringar i scenteknik, främst ljus och ljud.

11 mkr Magasinet

2 mkr Fastighet

8 mkr Scenteknik (Ljus och ljud)

1 mkr övrigt (instrument, övrig teknik)

22 mkr totalt

7 Bokslutsdokument och noter

8 Övrig rapportering

8.1 Särskild återrapportering enligt beslut av regionfullmäktige

8.2 Fördjupad rapport till egen nämnd/styrelse